

ЦЕЙ ПРОЕКТ
ФІНАНСУЄТЬСЯ
ПРОГРАМОЮ
ЕС LIFE

ІНФОЛИСТ

Охорона природи

Торгівля чорною ікрою

© Emma Duncan / WWF-Canon

Чорна ікра вважається делікатесом і це робить її одним з надорожчих продуктів. Статистика каже, що Європейський союз (ЄС), США і Швейцарія є найбільшими імпортерами ікри в світі, споживаючи 81% всього легального імпорту з 1998 по 2006 роки. Серед країн-членів ЄС Франція і Німеччина є найбільшими імпортерами, а Румунія і Болгарія були великими експортерами ікри диких осетрових. Як і раніше, вони залишаються єдиними країнами, де існують і суворо охороняються природні популяції осетрових в ЄС.

Попит на ікру призвів до надмірного лову, а отже різкого скорочення популяцій осетрових по всьому світу. З метою забезпечення виживання виду і для подальшого відновлення популяцій,

в 1998 році всі види осетрових були занесені до Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори (CITES). Сьогодні вся ікра в міжнародній торгівлі (експорт, імпорт і реекспорт) повинна супроводжуватись документами CITES і всі контейнери з ікрою на міжнародному ринку повинні мати спеціальні захисні стрічки та код CITES.

Ненаситливість до чорної ікри також призвела до поширення незаконної торгівлі. Ідентифікація та вилучення незаконної ікри в Європі не припиняються, що вказує на те, що чорний ринок процвітає. Контрабандисти добре організовані та використовують складні методи. Вважається, що незаконна торгівля чорною ікрою має міцні зв'язки з організованою злочинністю.

ВСЯ ІКРА

НА МІЖНАРОДНОМУ
РИНКУ ПОВИННА МАТИ
ЗАХИСНУ СТРІЧКУ
ТА КОД CITES

Чорна ікра з аквакультури

Ікру добувають не тільки від диких осетрових. Осетрові господарства набувають широкого поширення, особливо в Китаї, але також і в Україні. Об'єми торгівлі ікрою ростуть та часто навіть подвоюються з року в рік. Працюючи згідно з принципами охорони природи, ця галузь може стати рушійною силою змін на краще як для місцевого населення (створення робочих місць), так і для диких осетрових. З іншого боку, існують побоювання, що розвиток аквакультури дає можливість відмивати незаконно отриману ікру диких осетрових.

Як відрізнити легально вироблену ікру від браконьєрської

Всі країни, що підписали Конвенцію про міжнародну торгівлю видами дикої фауни і флори (CITES), мають використовувати уніфіковану систему маркування контейнерів чорної ікри на зовнішньому ринку. Для внутрішнього ринку вона є рекомендованою. Ця система дозволяє правоохоронцям та споживачам відслідковувати походження ікри та визначати його законність. З травня 2006 така система маркування стала обов'язковою в ЄС. В Україні дуже важливо також зробити таку систему обов'язковою для внутрішнього ринку.

Вимоги до маркування ікри

Усі первинні контейнери повинні мати одноразову захисну стрічку, що не може бути видалена без ушкодження. Захисна стрічка повинна або запечатувати контейнер або бути закріпленою так, щоб у разі відкриття контейнеру на ній залишились видимі ушкодження. Такі вимоги маркування застосовуються і до дикої, і до ікри з аквакультури. Підприємства з переробки та (повторного) пакування, в тому числі ікри з аквакультури, а також експортери повинні отримати ліцензію від органу управління CITES в своїй країні, щоб мати можливість обробляти, (пере-)пакувати або експортувати ікру. На вересень 2016 року в Україні зареєстроване одне таке підприємство.

МАРКУВАННЯ

ДОЗВОЛЯЄ СПОЖИВАЧАМ
ВІДРІЗНЯТИ ЛЕГАЛЬНУ
ІКРУ ВІД НЕЗАКОННОЇ

Маркування

Захисна стрічка повинна містити наступну інформацію:

СТАНДАРТНИЙ КОД ВИДУ	Код з трьох літер, що вказують на вид або гібрид видів осетрових, від яких походить ікра. Наприклад, BAE - це <i>Acipenser baerii</i>
КОД ПОХОДЖЕННЯ ІКРИ	W = Дикі осетрові C = Аквакультура
КОД КРАЇНИ ПОХОДЖЕННЯ	Дві літери за стандартом ISO
РІК ЛОВУ	Рік лову осетрових
ОФІЦІЙНИЙ РЕЄСТРАЦІЙНИЙ КОД ПІДПРИЄМСТВА-ПЕРЕРОБНИКА	Код підприємства, де переробили чи запакували ікру, відповідно до національного законодавства
ІДЕНТИФІКАЦІЙНИЙ КОД ПРОДУКТУ	Цей код генерується системою відслідковування продукції підприємства-переробника

БОРТЬБА З НЕЗАКОННОЮ
ТОРГІВЛЕЮ ЧИ ПІДРОБКОЮ
Є В ІНТЕРЕСАХ СИЛОВИХ
СТРУКТУР, ІКОРНОЇ
ПРОМИСЛОВОСТІ,
СПОЖИВАЧІВ ТА
ПРИРОДООХОРОНЦІВ.

Ця програма реалізована за підтримки Європейського Союзу. За зміст цієї публікації відповідає тільки WWF, вона не відображає поглядів Європейського Союзу.

Проект "ЖИТТЯ дунайським осетровим" має на меті зменшити надмірний вилов - головну пряму загрозу виживанню осетровим риbam в річці Дунай.

Більше інформації:
ua.danube-sturgeons.org